

NATTHUSET

JO NESBØ

Natthuset

Översättning av Per Olaisen

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Av Jo Nesbø har tidigare utgivits på Albert Bonniers Förlag:
Kungariket
Svartsjukemannen och andra berättelser
Råttön och andra berättelser

Harry Hole-serien:

Fladdermusmannen
Kackerlackorna
Rödhake
Nemesis
Djävulsstjärnan
Frälsaren
Snömannen
Pansarhjärta
Gengångare
Polis
Törst
Kniv
Blodmåne

På annat förlag:

Macbeth

Denna översättning har fått stöd av NORLA

www.albertbonniersforlag.se

ISBN 978-91-0-018561-9

ORIGINALET'S TITEL Natthuset

COPYRIGHT © Jo Nesbø, 2023

Published by agreement with Salomonsson Agency

ÖVERSÄTTNING Per Olaisen

OMSLAG Marcell Bandicksson

TRYCK ScandBook, EU 2024

DEL I

KAPITEL 1

»D-d-d-du är galen«, sa Tom, och jag insåg att han var rädd, eftersom han stammade exakt en gång mer än han brukade.

Jag höll fortfarande Luke Skywalker-figuren ovanför huvudet, redo att kasta den i älven, uppströms. Inifrån den täta skogen som omgav älven på bägge sidor, hördes ett skri, som en varning. Det lät som en kråka. Men jag lät mig inte hindras, varken av någon Tom eller av någon kråka, jag ville se om Luke Skywalker kunde simma. Och nu for han genom luften.

Vårsolen hade sjunkit mot trädtopparna där löven sprungit ut, och ljuset glittrade i den långsamt roterande plastfiguren. Luke träffade vattnet med ett litet *plopp*, så han kunde i alla fall inte flyga. Vi såg inte Luke, bara den rullande, ombytliga ytan på älven som var djup av smältvatten och fick mig att tänka på en tjock boaorm, en anakonda, som kom slingrande mot oss.

Jag hade flyttat hit till detta skitställe där mina släktingar bodde strax efter min fjortonårsdag förra hösten, och jag visste inte ett skit om vad skitungar på platser som Ballantyne gjorde för att inte dö av tristess. Men när Tom hade berättat för mig att nu på v-v-våren var älven hemsk och farlig och att han hade fått stränga order hemifrån om att hålla sig långt borta från den, var det i alla fall ett ställe att börja på.

Tom hade inte varit särskilt svår att övertala, eftersom han var som jag, utan vänner och medlem av klassens pariakast.

På en rast tidigare i dag förklarade Fatso det här med kast, men han kallade det *pirayakast*, och då tänkte jag på de där fiskarna som såg ut att ha sågblad till tänder och kunde slita köttet från en ox på några minuter, och då tyckte jag det lät som en bra kast. Det var först när Fatso sa att jag och min kast var under honom, tjockisen, som jag tvingades klippa till honom. Dessvärre skvallrade han för vår lärare, fröken Fågelkvitter, som jag kallar henne, som höll ett långt föredrag i klassen om att vi skulle vara snälla, och hur det gick i livet för dem som inte var det, kort sagt att de slutade som förlorare, och efter det rådde det liksom inget tvivel om att den nye mobbaren från stan hörde till den där pirayakasten.

Efter skolan hade Tom och jag gått ner till älven och ut på den lilla träbron inne i skogen. När jag plockade upp Luke Skywalker ur ryggsäcken blev hans ögon stora.

»V-v-var har du fått tag i den?«

»Var tror du, idiot?«

»D-d-du har inte köpt den hos Oscars. De är slutsålda.«

»Oscars, det lilla råtthålet?« skrattade jag. »Kanske köpte jag den i stan innan jag flyttade hit, i en *riktig* lek-saksaffär.«

»Nej, för det är årets modell.«

Jag tittade närmare på Luke. Var det så att samma snubbe kunde komma i en ny version? Var inte Luke Skywalker samma korkade Luke Skywalker-hjälte för all tid och evighet, och därmed basta? Det hade jag aldrig tänkt på, att saker kunde förändras. Att Darth och Luke kunde byta plats, till exempel.

»Kanske fick jag tag i en p-p-prototyp«, sa jag.

Tom såg ut som om jag gett honom en örfil, gillade väl inte att jag härmade hans stamning. Jag gillade det inte själv, men jag kunde bara inte låta bli. Det har alltid varit så. Om folk inte redan ogillade mig såg jag snabbt till att de gjorde det, det är lite samma reflex som fick sådana som Karen och Oscar jr att le och vara snälla så att alla gillade dem, fast tvärtom. Det var inte det att jag inte *ville* bli omtyckt, det var bara det att jag visste att de ändå inte skulle gilla mig. Så på ett sätt hann jag före dem, fick dem att ogilla mig på *mitt* sätt. Att de hatade mig, men samtidigt var lite rädda för mig och inte vågade skämta med mig. Som nu, när jag såg på Tom att han visste att jag hade stulit Lukefiguren men inte vågade säga det högt. Jag hade snott den under klassfesten Oscar jr hade i sina föräldrars hus, och dit alla – till och med vi i pirayakasten – hade bjudits in. Huset var okej, inte så stort och fint att det gjorde något, det som var irriterande var först och främst Oscars föräldrar, som var så överschysta, och att det överallt fanns fina leksaker, det bästa faderns leksaksaffär kunde bjuda på, typ. Transformers, Atarispel, Magic-8-Ball, till och med ett Nintendo Game Boy, som egentligen inte fanns på marknaden än. Inte skulle Oscar bry sig om han saknade en av dessa leksaker, han skulle knappt märka det. Okej, han kanske skulle bry sig om han blev av med den där Luke Skywalker-figuren jag fick syn på, som låg i hans säng som ett annat slags gosdjur. Jag menar, hur barnslig kan man bli, va?

»D-d-där är den!« Tom pekade.

Luke hade fått huvudet ovanför ytan, och nu drev han mot oss i hög hastighet, liksom simmande på rygg i älven.

»Bra för Luke«, sa jag.

Figuren försvann under bron. Vi flyttade oss till andra sidan, och där dök han upp igen. Tittade upp på oss med det där idiotiska lilla leendet. Idiotiskt för att hjältar inte ska le, de ska slåss, de ska ha väderbitna fighteransikten, de ska visa att de hatar fienden lika mycket som de hatar ... whatever.

Vi stod kvar och såg Luke driva bort från oss. Mot världen där ute, mot det okända. Mot mörkret, tänkte jag.

»Vad ska vi göra nu?« frågade jag. Jag hade redan en känsla av att det kröp myror under kläderna, jag måste få bort dem, och det enda sättet var att det *hände* något, något som fick mig att tänka på något annat.

»J-j-jag måste hem«, sa Tom.

»Inte än«, sa jag. »Kom.«

Jag vet inte varför jag hade kommit att tänka på telefonkiosken som stod på en höjd bredvid riksvägen i utkanten av skogen. Det var ett märkligt ställe att placera en telefonkiosk på i ett så litet samhälle som Ballantyne, och jag hade aldrig sett någon använda den, knappt sett människor där, bara en och annan bil. När vi kom bort till den röda telefonkiosken hade solen sjunkit ännu lägre, det var så tidigt på våren att det fortfarande blev mörkt tidigt. Tom traskade motvilligt efter mig, han vågade väl inte säga emot. Och, som sagt, vi vadade inte i vänner någon av oss.

Vi trängde oss in i telefonkiosken, och ljuden utanför dämpades när vi stängde dörren bakom oss. På vägen utanför passerade en långtradare med leriga däck och stora timmerstockar som stack ut från flaket. Den försvann bort

längs riksvägen, som gick som ett rakt streck genom det platta, monotona åkerlandskapet utanför tätorten mot länsgränsen.

Det låg en gul telefonkatalog på hyllan under telefonen och myntbehållaren, den var inte ens särskilt tjock, men tydligen tillräckligt för att rymma alla med telefon, inte bara i Ballantyne, utan i hela länet. Jag började bläddra i den. Tom tittade demonstrativt på sin klocka.

»J-j-jag lovade att vara hemma till ...«

»Sch!« sa jag.

Mitt finger hade stannat på en Jonasson, Imu. Konstigt namn, säkert en knäppskalle. Jag lyfte luren som satt fast vid myntbehållaren med en metalledning, de var tydligen rädda att någon skulle slita sönder den och sticka med den grå luren. Jag tryckte in numret till Jonasson, Imu på telefonlådans blanka metalltangenter. Bara sex siffror, i stan hade vi nio, men de behövde väl inte fler här där det fanns fyratusen träd per person. Sedan gav jag luren till Tom.

»V-v-va?« sa han och tittade skräckslaget på mig.

»Säg 'Hej, Imu. Jag är djävulen, och jag bjuder in dig till helvetet, för det är där du hör hemma'.«

Tom skakade bara på huvudet och gav tillbaka luren.

»Gör det, idiot, annars slänger jag dig i älven«, sa jag.

Tom – klassens minsting – kröp ihop och blev ännu mindre där han stod.

»Jag skämtar«, sa jag och skrattade. Skrattet lät främmande till och med för mig i den trånga, vakuumaktiga telefonkiosken. »Kom igen, Tom, tänk på när vi berättar för de andra i skolan i morgon.«

Jag såg att det väckte något i honom. Tanken på att imponera. För någon som aldrig hade imponerat på någon i

något som helst, vägde det naturligtvis tungt. Men också att jag sa »vi«. Han och jag. Två vänner som gjort rackartyg tillsammans, som busringt och stått hopvikta av skratt, som tvingats hålla om varandra för att inte ramla när vi hörde stackaren i andra änden undra om det verkligen var djävulen som ringde.

»Hallå?»

Ljudet kom från luren. Omöjligt att avgöra om det var en man eller en kvinna, en vuxen eller ett barn.

Tom tittade på mig. Jag nickade ivrigt. Och han log. Log detta liksom triumferande leende och lyfte luren till örat.

Jag mimade orden medan Tom tittade på mig och upprepade dem utan minsta antydning till stamning.

»Hej, Imu. Jag-är-djävulen-och-jag-bjuder-in-dig-till-helvetet. För-det-är-där-du-hör-hemma.«

Jag la en hand för munnen för att visa att jag knappt kunde hålla mig för skratt, och signalerade med andra handen att han skulle lägga på.

Men Tom la inte på.

I stället stod han kvar med luren mot örat medan jag hörde det låga surrandet från rösten i andra änden.

»M-m-m-m-men ...« stammade Tom, plötsligt likblek. Han tystnade, och det vita ansiktet hade stelnat i en förvånad min.

»Nej«, viskade han, höjde armbågen och såg ut som om han försökte dra bort luren från örat. Och upprepade allt högre: »Nej. Nej. Nej!« Han satte den lediga handen mot telefonkioskens glasruta för att liksom skjuta ifrån. Så – med en blöt, sugande suck – lossnade luren från hans tinning, men jag såg att något följde med. Blod rann ner för sidan av hans huvud och in under skjortkragen. Så la jag märke till

luren. Jag trodde inte mina ögon. Halva örat satt fastklistrat mot den blodiga, perforerade änden där man lyssnade, och det som sedan skedde gick inte att förstå. Först sögs blodet liksom in i de små, svarta hålen, och sedan – bit för bit – försvann det halva örat, som när du sköljer ner matrester i en vask.

»Richard«, viskade Tom med darrande röst och kinderna fuktiga av tårar, men till synes utan att inse att hans halva öra var borta. »H-h-h-han s-s-s-sa att d-d-d-du och jag ...« Han kupade handen över luren så den andre inte skulle höra.« »V-v-v-vi ska ...«

»Tom!« skrek jag. »Din hand! Släpp telefonen!«

Tom tittade ner och upptäckte först nu att hans fingrar befann sig halvvägs inne i luren.

Han tog tag i högtalaränden och försökte dra ut den fångade handen. Men det hjälpte inte, i stället började det komma ett slurpande ljud från telefonen, som när min fosterfar äter soppa, och mer av handen försvann in i luren.

Jag tog också tag i luren och försökte dra bort den från Tom, utan att det hjälpte, luren hade nu ätit sig ända upp till underarmen strax nedanför armbågen, det var som om han och telefonen var ett.

Medan jag skrek hände något underligt med Tom. Han tittade upp på mig och skrattade, som om det inte gjorde så ont, utan bara var så galet att han inte kunde annat än skratta. Inte kom det blod heller, det var som om luren gjorde så som jag har läst att en del insekter gör med sitt byte: de sprutar in något som omvandlar köttet till en mjuk gelé som de sedan slukar.

Men så nådde luren armbågen, och det lät som när man lägger något i en mixer som inte ska vara där, ett

brutalt knakande, malande ljud, och nu skrek Tom också. Armbågen vek sig, som om det fanns något där under huden som ville ut.

Jag sparkade upp dörren bakom oss, ställde mig bakom honom, tog tag runt hans bröstorg med bägge armarna och backade ut. Jag kunde bara dra med mig honom till hälften, metallsladden stod rakt ut från telefonlådan, och luren fortsatte gnaga sig uppför hans överarm. Jag slog igen dörren i hopp om att krossa luren mot dörrkarmen, men sladden var för kort och jag träffade bara Toms axel. Han skrek medan jag satte hälar i marken och drog allt jag kunde, men centimeter för centimeter gled mina skor på den fuktiga, jordiga marken mot telefonkiosken och det motbjudande, krasande ljudet som Toms skrik inte kunde överrösta. Han drogs långsamt in i kiosken igen av krafter jag inte visste varifrån de kom eller vad det var för något. Jag kunde inte hålla fast, måste släppa greppet runt hans bröstorg och till slut stod jag på utsidan och drog i den arm som fortfarande stack ut genom dörröppningen. Luren höll på att äta upp Toms axel när jag hörde en bil komma. Jag släppte hans arm och sprang skrikande och viftande mot vägen. Det var ännu en långtradare med timmer. Men jag var för sent ute, jag såg bara dess baklyktor på väg bort i skymningen.

Jag sprang tillbaka. Det var tyst. Tom hade slutat skrika. Dörren hade glidit igen. Det fanns kondens på insidan av det smårutiga glaset jag tryckte mitt ansikte mot, men jag såg Tom. Och han såg mig. Tyst, med den resignerade blicken hos ett byte som slutat kämpa emot, som accepterat sitt öde. Telefonluren hade kommit fram till huvudet, tagit hans ena kind, det krasade när den började på Toms blottade tänder.

Jag vände mig om, satte mig med ryggen mot telefonkiosken, och gled ner tills jag kände marken under mig och sedan den kalla fukten som drogs in i byxorna.

KAPITEL 2

Jag satt på en stol i korridoren på polisstationen. Det var sent, efter läggdags, eller vad man ska säga. I andra änden av korridoren såg jag polischefen. Han hade små ögon och en uppnäsa där jag kunde se näsborrarna, och det fick mig direkt att tänka på en gris. Han strök med tummen och pekfingret över mustaschen som växte ner vid mungiporna. Han pratade med Frank och Jenny. Jag kallar dem så, det skulle ha varit konstigt att kalla någon farbror och tant när man aldrig sett dem förrän den dag de kom och hämtade en och sa att man skulle bo hos dem från och med nu.

De hade stirrat på mig när jag kom infarande och berättade för dem vad som hade hänt med Tom. Sedan hade Frank ringt polisen, som ringt Toms föräldrar och sedan bett oss komma. Jag hade svarat på en massa frågor och efteråt suttit och väntat medan polischefen skickade ut sina män till telefonkiosken och satte igång en skallgångskedja. Därefter hade jag svarat på ännu fler frågor.

Frank och Jenny verkade diskutera något med polischefen, och ibland kastade de en blick åt mitt håll. Men nu hade de tydligen kommit överens, för Frank och Jenny kom bort till mig, bägge med allvarlig min.

»Vi kan åka nu«, sa Frank och började gå mot utgången, medan Jenny la en liksom tröstande hand på min axel.

Vi satte oss i deras lilla japanska bil, jag i baksätet, och

körde iväg under tystnad. Men jag visste att de snart måste komma: frågorna. Frank harklade sig. Först en gång. Sedan en gång till.

Frank och Jenny var snälla. Alldeles för snälla, skulle väl en del säga. Som förra sommaren, då jag nyss kommit hit, och jag tände eld på det höga, torra gräset på åkern framför det nerlagda sågverket. Hade inte min farbror och fem grannar varit så snabba hade det kunnat sluta hursomhelst. Naturligtvis var det extra pinsamt för Frank, eftersom han var chef på brandstationen. Ändå hade jag varken blivit utskälld eller fått något straff, utan tvärtom tröst, de trodde tydligen att jag var utom mig av förtvivlan på grund av det som hade hänt. Och så, efter kvällsmaten, samma harkling, som följdes av några vaga förmaningar om att inte leka med tändstickor.

Frank var alltså chef, medan Jenny var lärare på högstadiet, och jag förstod inte hur de lyckades upprätthålla någon auktoritet. Om de ens lyckades.

Frank harklade sig igen, han visste tydligen inte riktigt hur han skulle börja. Så jag bestämde mig för att göra det lättare för honom.

»Jag ljuger inte«, sa jag. »Tom blev uppäten av den där telefonen.«

Tystnad. Frank tittade uppgivet på Jenny, spelade liksom över bollen till henne.

»Älskling«, sa Jenny med låg, mjuk röst. »Det fanns inga spår där.«

»Det fanns det väl! De hittade spåren efter mina hälar i marken.«

»Efter Tom«, sa Frank. »Ingenting.«

»Telefonen åt allt.« Självklart hörde jag hur galet det lät.

Men vad skulle jag säga? Att telefonen *inte* hade ätit Tom?

»Vad sa polischefen?» undrade jag.

Jenny och Frank såg på varandra igen.

»Han tror att du är i chock«, sa Frank.

Jag kunde inte säga något om det. Jag var väl i chock, kroppen kändes bedövd, munnen torr och halsen svul-len. Som om jag hade lust att gråta, men det satt en propp någonstans som gråten inte kom förbi.

Vi kom upp mot höjden där telefonkiosken stod. Jag hade väntat mig att se en massa lampor och folk som letade, men den stod där mörk och övergiven som vanligt.

»Men polischefen lovade ju att de skulle leta efter Tom!« utbrast jag.

»Det gör de«, sa Frank. »Nere vid älven.«

»Älven? Varför det?»

Återigen detta växlande av blickar i framsätet.

»Eftersom någon har sett dig och Tom gå in i skogen mot bron. Polischefen sa att när han frågade dig om ni varit vid älven hade du svarat nej. Varför sa du det?»

Jag bet ihop och stirrade ut genom fönstret. Såg telefonkiosken försvinna i nattmörkret bakom oss. Polischefen hade inte berättat att någon sett oss. Kanske fick han veta det först efter att vi hade pratat. Samtalet hade i vilket fall inte varit något förhör, det hade han betonat. Och då hade ju jag tänkt att jag inte behövde berätta riktigt allt, i alla fall inte det som inte hade med saken att göra, som det om den stulna Lukefiguren eller att Tom hade gjort något han inte fick för sina föräldrar. Man skvallrar inte på kompisar. Men nu var vi alltså avslöjade.

»Vi stod bara lite på bron«, sa jag.

Frank blinkade, svängde in vid sidan av vägen. Stängde

av motorn och släckte lyktorna. Vände sig mot mig. Jag kunde knappt se hans ansikte i mörkret, men jag förstod ju att det var allvar nu. För mig i alla fall, Tom var ju redan uppäten.

»Richard?«

»Ja, Frank?«

Han hatade att jag använde hans namn, men ibland, som nu, kunde jag inte låta bli.

»Vi var tvungna att påminna McClelland om att du är minderårig och dessutom hota med advokat för att han skulle låta dig gå. Han ville förhöra dig hela natten. Han tror att det hände något nere vid älven. Att det är därför du ljuger.«

Jag tänkte först neka, säga att jag inte ljög, men kom på att det hade de avslöjat att jag redan gjort.

»Så vad hände vid älven?« undrade Frank.

»Ingenting«, sa jag. »Vi tittade på vattnet.«

»Från bron?«

»Ja.«

»Jag har hört att det ska vara populärt bland ungdomar att balansera på räcket.«

»Oj«, sa jag. »Ja, ja, det finns ju inte så mycket annat att hitta på häromkring.«

Jag fortsatte att titta på mörkret. Det hade slagit mig när hösten kom, hur mörkt det blev. I stan var det alltid ljust, men här kunde man stirra in i en svart natt där det absolut inte fanns någonting. Det vill säga, någonting fanns det ju naturligtvis, men man måste föreställa sig det som var dolt av detta mörka, märkliga stoff.

»Richard«, sa Jenny, så mjuk, mjuk i rösten. »Ramlade Tom i vattnet?«

»Nej, Jenny«, härmade jag henne med lika mjuk röst.
»Tom ramlade inte i vattnet. Kan vi köra hem nu? Jag ska till skolan imorgon.«

Franks axlar höjdes och sänktes, jag kunde se honom samla sig.

»McClelland tänker att det kan ha varit en olycka där du råkade knuffa till Tom, att du känner att det är ditt fel, att det är därför du ljuger.«

Jag suckade tungt, dunkade bakhuvudet mot sätet och blundade. Men då såg jag bara telefonluren som åt Toms kind, så jag öppnade ögonen igen.

»Jag ljuger inte«, sa jag. »Jag ljög om det där med älven bara för att Tom inte får gå dit.«

»Enligt McClelland ljuger du bevisligen om en annan sak också«, sa Frank.

»Va? Vad då?«

Frank berättade vad det var.

»Det är han som ljuger!« sa jag. »Kör tillbaka, jag kan bevisa det!«

När Frank svängde av vägen svepte lyktornas sken över telefonkiosken och träden i början av skogen, och skapade gigantiska springande, skugglika spöken framför stammarna innanför. Bilen hade knappt stannat innan jag hoppade ur och sprang bort till kiosken.

»Försiktigt!« ropade Jenny. Inte för att jag tror att hon trodde på min berättelse, men hennes livsmotto verkade vara att man aldrig kunde vara nog försiktig.

Jag öppnade dörren och tittade på telefonluren som hängde bredvid metallådan. Någon – säkert polischefens mannar – måste ha hängt den på plats, för när jag gick